

SUPLEMENT SETMANAU DETH DIARI AVUI. DISSABTE, 27 DE HEREUÈR DE 1999

Eth Conselh apròve es pressupòsti d'enguany damb ua pujada deth 30% respècte ath 98

Lum verda as compdes entath 99 damb es vòts en contra des grops dera oposicion, Unitat d'Aran e Union Democratica

III Eth plen deth Conselh Generau aprovaue dimèrcles passat es pressupòsti entar exercici de 1999 damb es vòts a favor de

Convergència Democratica Aranesa en tot qu'es dus grops dera oposicion, Unitat d'Aran e Union Democratica Aranesa, i votèren en contra.

Es naui compdes s'an aprovat en apruprètz 911 milions de pessetes, çò que supose un increment deth 30% respècte as d'est'an passat. En trans-

cors dera amassada eth grop d'Union Democratica anonièc que non anarie entà cap mès de plen deth Conselh enquiarà pròplieu legislatura.

Eth plen se celebrec ena Casa deth Senhor d'Arròs

NÒTA INFORMATIUA

A compdar deth pròplieu 7 de març se meterà a disposicion des ussatgèrs un nau servici d'autocars de gessuda entà Lhèida.

Orari de gessuda : Entàs 18.00 ores
Lòc : Des dera Rotonda de Vielha

Tà toti aquerí que s'agen de desplaçar des deth Naut Aran o Baish Aran poiràn hèr servir es autobusi de transpòrt intèrn, que per oraris les permeterà enllaçar damb aguest nau servici de gessuda entà Lhèida. Entà mès informacion trucar tath: 973/64.18.01.

Servici especiau entà estudiants

UAB
GEDOC
DIPÓSIT
ESGIR

Les mantierà dubèrta era oficina de Corrèus e Telegrafs

IV Er alcalde de Les, Emilio Medan, anonciaue er acòrd ath quau arribaue damb eth Director Generau de Corrèus e Telegrafs, José Ramon Esteruelas, entà que se mantegue dubèrta era oficina de Corrèus d'aguest municipi deth Baish Aran.

Medan se trasladèc era passada setmana tà Madrid, amassa damb era deputada, Teresa Cunillera, entà amassà-se damb Esteruelas e trasladà-li era sua preocupacion, dempùs deth plan metut en marcha per aguesta Direcció Generau, en quau se contempla eth barrament d'estafetes plaçades en municipis petits.

Era de Les ei era unica Oficina tecnica que i a dubèrta actuauament en Baish Aran.

MIRALHEM-MOS

VIII Ena memòria des exjugadors de fòtbol de Vielha, es començaments deth club son plan antics. Toti se remonten -coma punt de referéncia- abantes dera guèrra. Alavetz eth camp de fòtbol ère plaçat en Mijaran, en prat des de Barra, e es jogadors d'aguesta època pòga causa ne pòden díder porque malurosament ja non i son.

Es començaments deth Vielha sigueren -e de ben segur d'ua forma pariona as des auti equips- de mau hèr porque es gojats èren joeni e non auien a degun que les ne pode-sse ensenhar. Totun, enes ans 44 e 50 er equip de fòtbol de Vielha ja ère plan especialisat. Diden es entenudi en tèma que segurament aguest equip auesse arribat a éster un de segona division.

ERA ENTREVISTA

Isabel Toro

DIRECTORA ESCOLA D'OSTALARIA DE LES

“Era Escòla aufrís dus cicles mejans de formacion, coma codinèr o crambèr”

Silvia Puertolas
Les

Dada era grana aufríta torística dera Val d'Aran, era Escòla d'Ostalaria de Les sage de dar respòsta, des dera sua creacion en an 1983, ara creishenta demana de professionaus laguens d'aguest sector. Ei per açò qu'aufrís cicles formatius de grad mejan en codina e bar/restaurant. Enguan, tenguent en compde era reforma educatiua, se modificaue tanben er ensenhamant en aguest tipe de centres passant d'estar un FP a çò que se coneish com cicle de Formacion Mejans.

Maria Isabel Toro, mos apròpe un shinhan mès ad aguesta escòla, e as requisits que s'an de besonh entà podé-i accedir.

Silvia Puertolas. Quina funcionalitat pense que pòt auer ua Escòla d'Ostalaria en un lòc toristic coma ei era Val d'Aran?

Isabel Toro. Molt grana degut a que se trape plaçada en un parçan, coma ei Aran, a on eth nombre de restaurants e otels ei força important. Aço da molta capacitat entà trabalhar.

S.P. Pense qu'era gent d'aciu que cèrquen era sua gessuda professionau ena restauracion o ostalaria s'aprofiten sufisentament d'aguesta Escòla entara sua formacion?

I.T. Non. I a restauradors qu'an hilhs que cèrquen eth sòn futur en sector mès les envien a estudiar dehòra ja sigue Lhèida, Barcelona o inclús França. Creigui que s'autrien de conscienciar qu'aguesta escòla existís e que son era madeisha gent d'aciu es que se n'an de saber profitar.

S.P. Guaire joeni aranes i estúdien actuauament?

I.T. Apruprètz un cinquanta per cent der alumnat.

S.P. Entàs qu'encara non coneishen es installacions cau díder que pertanhen ath Departament de Trabalh dera Generalitat. Mès qué ei çò que se pòt estudiar?

I.T. Era Escòla aufrís es cicles formatius de grad mejan de codina per un costat e de restaurant e bar per un autre. Qui corse quinsevolh des dus ges damb era titolacion de

SILVIA PUERTOLAS

tecnic. Aço en çò que tanh ad aguest grad miei.

S.P. Mos concrète un shinhan mès.

I.T. En cas de codina son dus mil ores despartides en dus corsi. En cas de restaurant e bar son 1400 ores en un shinhan mès qu'un cors. Es alumnes comencen es classes en seteme e sòlen acabar a mejans de junh.

S.P. Aço compòrte tant formacion teorica coma practica?

I.T. Òc. Per exemple, un estudiant que trigue era branca de codina destine mil sies centes ores en centre educatiu e quate centes ores en centres de trabalh. Ena branca de restaurant e bar passe nau centes nauanta ores en centre educatiu e quate centes dètz en centres de trabalh.

S.P. Ua persona qu'estudie quinsevolha de dues branques quines gessudes profesionaus pòt auer?

I.T. En cas de codina es principaus aucupacions e gessudes profesionaus son; codinèr d'establimet catalogat de restauracion comer-

cian /tradicional /evolutiva, bars e cafeteries, pastisseries e empreses d'emmagasematge, envasament e distribucion de productes alimentaris.

En cas de restaurant e bar son de crambèr de bar o restaurant o cap de rang, cap de sector, barman, sommelier, per nomenà-ne part d'eres.

S.P. Qui volgue accedir a quinsevolha d'aguestes dues branques qui passi a de seguir?

I.T. De cara entà quinsevolh des dus cicles ei auer desvolopat quauque d'aguesti estudis; eth graduat en education segondària (ESO), tecnic auxiliar (FP-1) o equivalent, superacion intègra des dus prumèri corsi de BUP, superacion deth prumèr cicle d'ensenhamant secondari experimentau (14-16 ans) o ben superacion d'un modul profesionau fasa dus experimentau. Ath marge d'aguestes options tanben se pòt accedir entath nòste centre, en cas qu'er estudiant non age superat cap des demandes qu'explicaua anteriorment, en tot hèr ua prò-

va d'accès tostempus qu'age mès de 17 ans.

S.P. Entad aqueri alumnes que desiren accedir per miei dera prova d'accès, quan se convòque?

I.T. Enguan encara non sabem era data exacta der examen ne a compdar de quan se dauriràn es inscripcions. Totun aguesta opcion en cas de Les ei plan nauerà dat qu'er an passat siguec eth prumèr cors en què se metrà en marxa.

S.P. Un complement important ei eth que les permet as alumnes integrà-se en mercat laborau dat qu'es madeishi restauradors dera zòna solliciten es servis d'aguesti estudiants.

I.T. En aguest sentit me cau díder que i son es alumnes qu'en tant se trapen aciu son requerits per quauque empresari deth sector, ei atau coma tanben hèn es sues practiques. Per un autre costat i son aqueri propietaris d'otels, restaurants e demès que mos truquen en tot sollicitar personau que ja age acabat es estudis e se volgue incorporar en mon labo-

PERFIL

Maria Isabel Toro neishen en Sabadell (Barcelona). Dempùs de quauque temps vinculada ath mon dera docència, en tot impartir classes ena Escòla d'Ostalaria de Les, tòs sòns 27 ans e des deth mes de seteme passat s'encuède de dirigir aguest centre. Estudièc eth prumèr grad d'Ostalaria en Les en tot qu'eth segon lo corsèc en Girona. Ei era maxima responsabla deth centre ena fasa d'adaptacion dera reforma educatiua e lute entà qu'era Escòla sigue reconeishuda sus tot pera gent d'aciu. Isabel Toro a trabalhat quauque temps en mon dera restauracion principaument ena part de Girona.

rau a trauers deth sòn negòci. En mès d'un cas aguestes demandes de personau non sonque se hèn des d'aciu senon tanben des de dehòra dera Val d'Aran.

S.P. Ath marge dera gent dera Val es alumnes que son de dehòra a on s'alògen?

I.T. Aguesta ei ua nauetad d'enguan. Enquia ara ac hègen ena madeisha bastissa a on se trape era Escòla. A compdar deth pròplèu cors eth Consell Generau mos a cedit, pendent es dies d'entre setmana, era aubèrja Matacabòs de Les. Aquiu s'abiliten en aguesti moments d'entre vint-e-ueit a trenta crambes. Eth còst dera estada entàs alumnes serà minim.

S.P. Guaire li còste a un alumne estudiar ena Escòla d'Ostalaria?

I.T. Ath que demore intèrn vint-e-sèt mil pessetes mesadères, mès eth qu'ei extèrn (tanben dine damb nosati) eth còst ei de dètz mil.

S.P. Un viatge acabats aguesti estudis es alumnes pòden contunar a un grad superior?

I.T. Òc. Ben nosati trabalham entà artéñer qu'es nòsti alumnes tanben poguen corsar es cicles formatius de grad superior en Les. Mès de moment ei tot çò que pogui auancar ath respècte.

JAUME VILALTA
President
CRISTINA COLL HUIX
Directora general

VICENT SANCHIS
Director
LLUÍS MARTÍNEZ
Subdirector
Redacció:
SILVIA PUERTOLAS

Producció tècnica:
JORDI PELÁEZ
Publicitat:
ALBERT BORRÀS
JORDI RIBAS

Centraleta Tel.: 93-316 39 00 - Fax: 93-316 39 36
Publicitat Tel.: 93-316 39 23 - Fax: 93-316 39 25
Subscriptors Tel.: 93-316 39 44 - Fax: 93-316 39 15
Distribució Tel.: 93-316 39 16 - Fax: 93-316 39 15
Consell de Cent, 425 - 08009 Barcelona

Telèfons a la Vall d'Aran
Redacció: 609 50 92 02
Publicitat: 608 69 29 50

DI: B20.249-1976
DIFUSIÓ CONTROLADA PER LOJD

Eth plen deth Conselh Generau apròve es pressupòsti entar exercici de 1999

Convergència Democratica da lum verda as compdes damb es vòts en contra d'Unitat d'Aran e Union Democratica

Silvia Puertolas
ARRÒS

Eth Conselh Generau aprovèc, ena session plenària celebrada dimèrcles ena Casa deth Senhor d'Arròs, es pressupòsti entar exercici deth 99 damb es vòts en contra des forces politiques Unitat d'Aran (UA) e Union Democratica Aranesa (UDA).

Era majoria absoluta de Convergència Democratica Aranesa (CDA) siguec sufisenta entà dar lum verda iniciament as compdes en apruprètz 911 milions de pessetes, ua chifra incrementada en un 30% respecte era d'est'an passat.

Segontes es partides contemplades en aguesti nauí compdes subgeressen es qu'an que veir damb es traspassi de competéncies que son es que mèrquen en grana part er increment des pressupòsti entath 99 respecte des que s'aprovèren en 98.

Aquest ei eth cas de Miei Naturau, ua des partides mès fortes entà enguan, damb uns 117 milions de pessetes, un apartat que contempla era conservacion de pistes, inversions en cabanes, refugis... Tanben remercar eth capítol de Benestar Sociau, qu'incluidis era gestion dera residència

geriatrica de Vielha entre d'auti punts, e qu'artent es 135 milions de pessetes. Era destinada entà cultura s'a vist incrementada enqua arténher es 69 milions de pessetes. Ua auta des partides importants ei era que receberà Torisme-58 milions de pessetes, laguens dera quau ja se i contemplen es 25 milions destinats ar ent de promocion toristica "Torisme Val d'Aran".

Coma partida nauèra cau destacar era que, des deth Conselh, se destinàrath desenvolupament agropecuari de supòrt ath sector ramadèr, damb pròp de nau milions de pessetes, qu'entre d'auti punts contempla era collocacion de passi canadencs, ajut entara assisténcia veterinària, etc.

Un viatge analisadi es pressupòsti punt per punt, Emilio Medan, portaveu d'Unitat d'Aran, demanèc qu'aguesti se quedesssen sus era taula entà poder èster consensuats per totes es forces politiques e incidic en qu'es pressupòsti s'aiuen hèt sense tier en compde era opinion d'aguest grop. Un viatge metuts a votacion e aprovaçons es compdes, Medan, dempùs qu'UA manifestèc eth sòn vòt en contra, higec que: "non i a voluntat de govèrn e s'actue coma s'eth Conselh Generau siguesse un

SILVIA PUERTOLAS

Es pressupòsti s'aprovèren damb es vòts en contra des grops dera oposicion

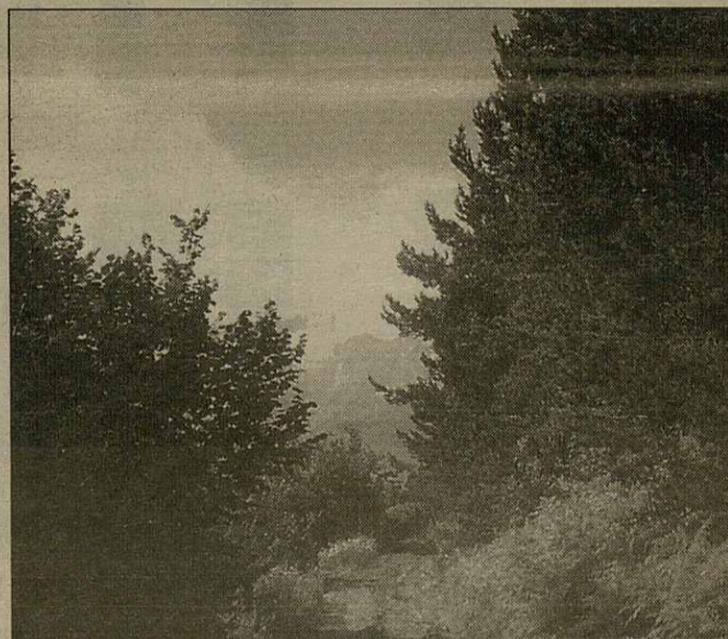
ajuntament gran o un Consell Comarcau"

Era portaveu d'Union Democratica, Amparo Serrano, tanben demanèc eth consens des pressupòsti. Amparo Serrano destaquèc quauqua mancança ena sua redaccion, dat que non se contemplaua cap partida concreta, per exemple entath Palai de Gèu. Era portaveu d'Union Democratica tanben anoncièc, dempùs deth vòt en contra d'UDA, qu'eth sòn grop non assistirà t'a cap mès plen deth Conselh des d'ara enquiara pròplieu legislatura perque, segontes Serrano, "consideri que coma oposicion non se mos a tengut en compde entad arrén".

Barrera responèc as dus portaveus dera oposicion en tot díder que "comence a èster lamentable que tostamps se recorrisque ath madeish argument criticant que non existís ua volontat de govèrn".

Carretères e camins

Un autre des punts que s'aprovèren en aguest plen ei era adjudicacion d'ua sèrie d'òbres, damb un pressupòst d'uns 36 milions de pessetes,

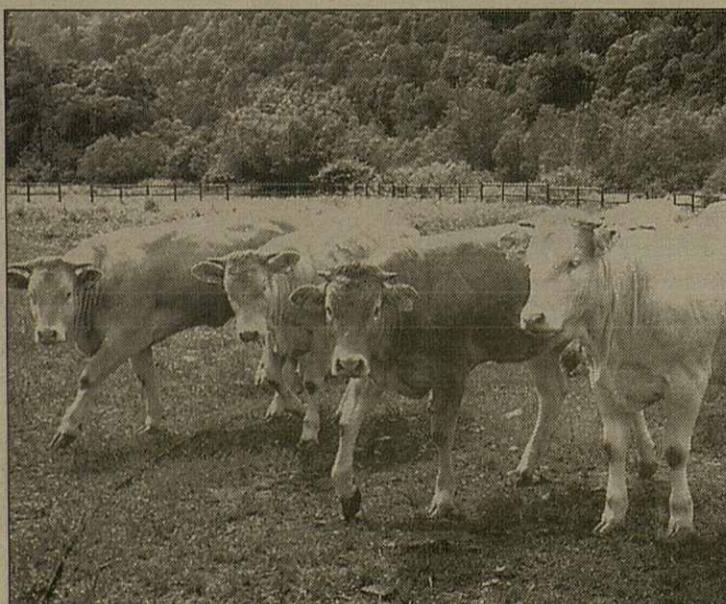
J. GAVALDA

Ua des partides mès fortes ei entà Miei Naturau

entara pavimentacion e melhors en diuèrses carretères e camins deth hilat vesinat e rurau dera Val d'Aran.

Els mès destacades son; era finalisacion dera carretèra dera Artiga de Lin, eth gondronatge dera pista de Portet en Les e eth bastiment des cunetes deth camin d'Arrò e

dera carretera de Baguer. Era partida mès fòrta laguens d'aguestes melhors, uns 13 milions de pessetes, se destinàrath entà executar ua dusau fase der accès a Tredòs. Aciu er Ajuntament deth Naut Aran ja i auie invertit en ua prumèra fase uns 35 milions de pessetes.

SILVIA PUERTOLAS

S'a destinat ua partida nauèra tath sector ramadèr

La Setmana

B. p. 86 — 64230 LESCAR

Telefòne : 05 59 68 66 79
Telecopia : 05 59 68 67 17

Setmanèr occitan d'informacions publicat per la
S. C. O. P. — S. A. R. L. VISTEDIT
Las Campanhas 64150 SEUVALADA

Director de la publicacion : David Grosclaude

CATALUNYA RÀDIO

NAUT ARAN BAISH ARAN
98.4 98.0

NAUT ARAN* BAISH ARAN*
98.4 98.0

* En desconexió entà era Val d'Aran programa MEDDIA ARANÉS de: 12 a 13 ores e de 19 a 20 ores.

RAC 105

NAUT ARAN 103.4

RÀDIO ASSOCIACIÓ DE CATALUNYA

CATALUNYA MÚSICA

NAUT ARAN BAISH ARAN
98.4 98.0

Les mantierà dubèrta era sua oficina de Corrèus

Redaccion
VIELHA

Les mantierà dubèrta era sua oficina de Corrèus, maugrat eth plan metut en marcha pera Direcció Generau de Corrèus e Telegrafs en quau contempla eth barrament de estafetes plaçades en municipis petits entà redusir es despenses.

Er alcalde, Emilio Medan, viatga entà Madrid acompanhat pera deputada, Teresa Cunillera, era passada setmana, entà amassà-se damb eth Director Generau de Corrèus e Telegrafs, José Ramón Estreuelas, entà trasmití-li era

sua preocupacion que se podesse includir era oficina de Les laguens d'aguest plan de tancament.

Medan li plantegèc ath Director Generau, çò que suposarie entath Baish Aran eth sòn barrament en tot indicà-li qu'eis era unica oficina tecnica de corrèus dubèrta en Baish Aran - era que i a en Bossòst ei çò que se coneish coma oficina auxiliara tipe B er administrador dera quau ei eth madeish de Les.

José Ramón Esteruelas se comprometec a manté-la dubèrta atenguent as demanes der alcalde.

Actuaument Les compde

damb un administrador e tres personnes de repart e recep ath long der an der orde de ueitanta mil objèctes. Ua rentabilitat economica ara quau cau higer, segontes Emilio Medan, eth servici sociau que da ath Baish Aran. A mès tanben curbís es besonhs des vesins francesi der aute costat dera termièra que vòlen enviar paquets o correspondéncia entà Espanha.

Eth locau a on ei plaçada era oficina, ua bastissa deth sègle passat, ei propietat der ajuntament qu'ara ora ei qui tanben s'encueude deth sòn manteniment.

Es installacions son plaçades en ua bastissa deth sègle passat

SILVIA PUERTOLAS

Era junta d'accionistes deth Palai apròve es compdes der an 98

Redaccion
VIELHA

Era junta d'accionistes deth Palai de Gèu de Vielha aprovaue dimèrcles es compdes der exercici correspondent ar an 1998 que s'a barrat damb un deficit de 33,3 milions de pessetes. Totun es pèrtes reaus des installacions non superèren es tretze milions de pessetes dat qu'era rèsta, uns vint milions, sigueuen d'amortisacion de credits.

A mès ena amassada d'accionistes, que se hec en ajuntament deth caplòc aranés, tanben s'aprovèren es pressupòsti entar an 1999. Aguesti s'an calculat uns ueitanta sèt milions de pessetes per çò que hè a ingrèssi e de 96 milions en

apartat de despenses. Eth balanç entar an 99, tenguent en compde aguestes chifres, deisharie a finaus d'an un deficit de 9,7 milions de pessetes. Aguesta quantitat suposarie eth 28% mens qu'era chifra registrada en 1998.

Per ua auta part, tanben se tractèc eth deute existent damb era empresa GIROA correspondent as retardaments d'abantes dera metuda en marcha deth Palai. Eth deute reconeishut ei d'uns 60 milions de pessetes.

Er ajuntament, principau accionista deth Palai, les assumirà tò pagà-les en un tèrme maxim de cinc ans. Eth prumèr des pagaments s'includrà enes pressupòsti generaus d'enguan.

Era junta d'accionistes s'amassèc en ajuntament

telefons d'interès generau

973 64 18 01	Conselh Generau d'Aran	Çò de Saforcada	(25530 Vielha)
973 64 25 69	Archiv Istoric Generau d'Aran	Major, s/n	(25537 Arros)
973 64 18 15	Museu Val d'Aran	Major, 36	(25530 Vielha)
973 64 18 15	Ecomuseu de Vilamòs	Major, s/n	(25551 Vilamòs)
973 64 18 15	Museu S. Joan d'Arties	Ctra. Baquéira, s/n	(25599 Arties)
973 64 00 80	Pompiers Val d'Aran	Ctra. Nacionau, 230	(25530 Vielha)
973 64 00 04	Espitau Val d'Aran	Espirau, 5	(25530 Vielha)
973 64 82 29	Dispensari medicau - Les	Pl. dera Glèisa, s/n	(25540 Les)
973 64 82 11	Dispensari medicau - Bossòst	Sorieus, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 44 62	Farmàcia Palà - Baquéira	Edif. Campalias, s/n	(25598 Baquéira)
973 64 43 46	Farmàcia Palà - Arties	Ctra. deth Pòrt, s/n	(25599 Arties)
973 64 23 46	Farmàcia Català - Vielha	Avda. Pas D'Arrò, s/n	(25530 Vielha)
973 64 25 85	Farmàcia Palà - Vielha	Sentin, 1	(25530 Vielha)
973 64 20 39	Farmàcia Moralejo - Bòrdes	Antecada, s/n	(25551 Es Bordes)
973 64 82 07	Farmàcia Almansa - Bossòst	Eduardo Aunòs, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 72 44	Farmàcia Almansa - Les	Querimònia, 3	(25540 Les)
973 64 12 91	Parròquia de Salardú	Sant Andreu, 1	(25598 Salardú)
973 64 00 21	Parròquia de Vielha	Pas d'Arrò, 8	(25530 Vielha)
973 64 82 53	Parròquia de Bossòst	Major, 31	(25550 Bossòst)
973 64 81 05	Parròquia de Les	Pl. dera Glèisa, s/n	(25540 Les)
973 64 20 44	Mossos d'esquadra	Edif. Tressens baish	(25539 Betren)
973 64 80 14	Comissaria - Les	Ctra. de França, s/n	(25540 Les)
973 64 52 77	Guàrdia Civil - Baquéira	Parcage Baquéira, s/n	(25598 Baquéira)
973 64 00 05	Guàrdia Civil - Vielha	Montcorbison, s/n	(25530 Vielha)
973 64 81 77	Guàrdia Civil - Bossòst	Sorieus, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 72 29	Trafic - Bossòst	Sorieus, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 01 75	Caserna militar - Vielha	Pas d'Arrò, s/n	(25530 Vielha)
973 64 20 88	Gasolinera - Vielha	Ctra. deth Tunel, s/n	(25530 Vielha)
973 64 72 91	Gasolinera - Era Bordeta	Ctra. N-230, s/n	(25551 Era Bordeta)
973 64 71 00	Gasolinera - Pontaut	Ctra. N-230, s/n	(25549 Pontaut)
973 64 57 26	Infor. turisme Salardú	Balmes, 2	(25598 Salardú)
973 64 16 12	Infor. turisme Arties	Pl. Urtau, 26	(25599 Arties)
973 64 01 10	Infor. turisme Vielha	Sariuera, 5	(25530 Vielha)
973 64 82 07	Infor. turisme Bossòst	Eduardo Aunòs, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 73 03	Infor. turisme Les	Pl. der Ajuntament, s/n	(25540 Les)
973 64 44 55	Infor. Baquéira Beret	Nucleu Baquéira, s/n	(25598 Baquéira)
973 64 09 79	Cen. Iniciatives Toristiques	Avda. Castièro, 15	(25530 Vielha)
973 64 72 32	Deportur	Sant Ròc, 1	(25550 Bossòst)
973 64 24 44	Camins des Pirineus	Pas d'Arrò Baishi, s/n	(25530 Vielha)
973 64 08 88	Escola d'Equitacion	Ctra. França, s/n	(25530 Vielha)
973 64 28 64	Palai de Gèu	Eth Solan, s/n	(25530 Vielha)
973 64 81 57	Complexe esportiu Bossòst	Era Lana, s/n	(25550 Bossòst)
973 64 01 95	Parada de taxis (Vielha)	Pl. Sant Antoni, s/n	(25530 Vielha)
932 65 65 92	Coches de llinha		
906 33 00 03	Informacion meteorologica		
900 12 35 05	Informacion carreteres		

SILVIA PUERTOLAS

Un equip francés hè ua exhibicion de natacion sincronisada en Palai

Redaccion
VIELHA

Era passada setmana era piscina deth Palai de Gèu de Vielha acueillie, per prumèr viatge, ua exhibicion dera modalitat coneishuda coma natacion sincronizada.

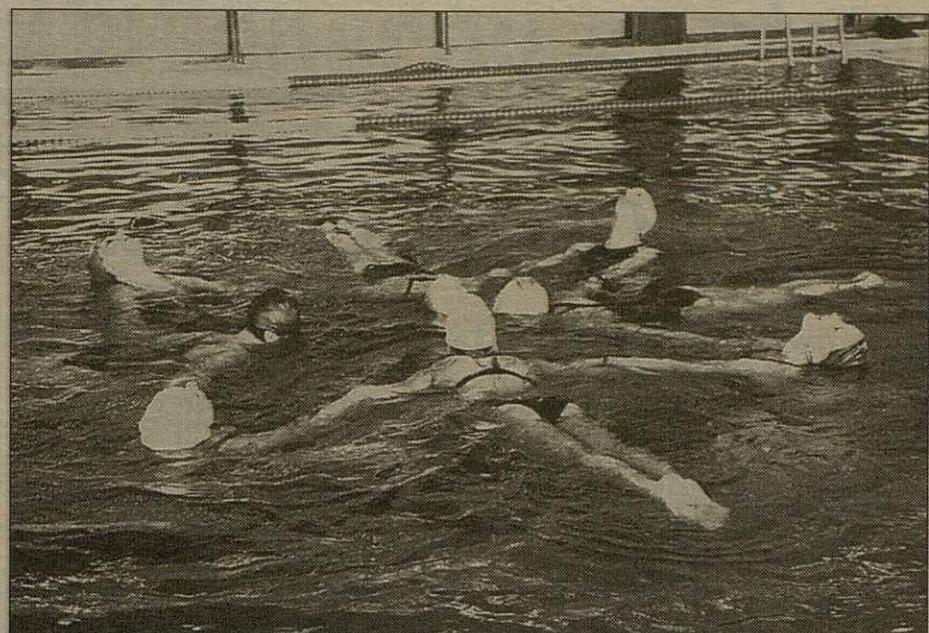
Er equip U.S.Nat.Syncro de Colomiers (França), compostat per ueit nadadores, portauen aguest espectacle entath Palai en ua des jornades en qué estèren ena Val d'Aran en sòn estatge de preparacion des pròplèus campeoñats de França.

Ath torn de setanta personnes pode-

ren veir d'a prop era exhibicion, que siguec dubèrta entà toti aqueri que s'apropieren entàs installacions.

Es componentes d'aguest equip mostrèren, tostamps acompañades dera musica, era vistositat d'aguesta modalitat esportiu en tot combinar es exercicis e figures obligatòries, en solitari, per parelhes o deth conjunt des ueit esportistes.

Eth club de natacion sincronizada de Colomiers comencè era sua preparacion en Vielha dempuñs de qu'es sòns entrenadors e directius demanèsser en us des installacions. Ei atau qu'es responsables deth Palai de Gèu les cedi-

UA pèça de sincronisacion de tot eth grop barrèc era exhibicion

ren entà, ara ora, tanben dar a conésser aguesta modalitat dera natacion as joeni aranesi. Non se descarte qu'en

un futur poguen tornar a vier d'auti clubs d'aguest tipe entà anar introduint ara gent d'aci en aguest esport.

• ESPORTS •

FÓTBOL

U.D.BOSSÒST

"Premiere Division Poule A" Liga Francesa
Aué dissabte, tás 20:30 ores en camp deth Bossòst.
U.D.Bossòst - Larboust

A.R.LES

Coupe Amitié
Montastruc 1 - A.R.Les 2
"Promotion Poule A" Liga Francesa
Deman dimenge, tás 15:00 ores en camp deth Les.
A.R.Les - St. Martory

F.C.VIELHA

Coupe Amitié
Saint André 8 - F.C.Vielha 1
"2e Division Poule B" Liga Francesa
Deman dimenge, tás 15:00 ores en camp deth Martres de Rivière.
F.C.Vielha - Olym. Martres

ESCOLA DE FÓTBOL

(Categoria mens 11) Liga Francesa
Era categoria de mens 11 descansarà aguesta dimenjada.
(-11)

(Categoria mens 13) Liga Francesa
Era categoria de mens 13 descansarà aguesta dimenjada.
(-13)

(Categoria mens 15) Liga Francesa
Aué dissabte, entàs 15:00 ores en camp deth Mane.
Mane - Escòla de Fòtbol
(-15)

(Categoria mens 17) Liga Francesa
Aué dissabte, entàs 15:00 ores en camp deth Peguilhan.
Save Gesse - Escòla de Fòtbol
(-17)

CONSELL ESPORTIU

TROFÈU D'ESQUÍ AIR LIQUIDE

Eth dimenge se disputau en estadi de Beret eth prumèr Trofeu d'esquí aupin Air Liquide de qu'amassau un totau de dus cents quaranta joeni esquiaires dera Val d'Aran.

Es prumèri classificats d'aguesta prova ena modalitat d'eslalom gegant sigueren:

Cadet masculin

1er. Geray Silvester (I.E.S d'Aran)
2au. Pau Blasi (I.E.S d'Aran)

Cadet femenin

1era. M. Angeles Llinch (I.E.S. d'Aran)

Infantil masculin

1er. Esteve Batalla (C.A.E.I)
2au. Victor España (C.E.V.A)
3au. Francisco Dólera (C.A.E.I)

Infantil femenin

1era. Beatriz Garcia-Riart (C.E.V.A)
2au. Barbara Clemente (I.E.S d'Aran)
3au. Carme Canalies (I.E.S d'Aran)

Alevin masculin

1er. Sergi Bringas (C.E.V.A)
2au. Daniel Gavaldá (C.E.V.A)
3au. Rafael Lerma (C.A.E.I)

Uns 240 joeni preneren part ena competicion

FÓTBOL SALA

16au Jornada Liga Temps Liure

TOTO'S	7	TOBECO	6
ESTRELLA DAMM	4	CODINA	8
PUJÓLO	2	CAEI - TOYOTA	8
ESCOLA	—	OSSI D'ARAN	—
CASH ARAN	8	ARTIES	7
CONSTAMIELL	10	ARTIES "X"	5

Pròpleu 4 de Març

ARTIES "X" - TOTO'S
TOBECO - ESTRELLA DAMM
CODINA - PUJÓLO
CAEI (TOYOTA) - ESCOLA
OSSI D'ARAN - CASH ARAN
ARTIES - CONST. AMIELL

1er. Torneig Fòtbol Sala C.A.E.I
Aué dissabte entàs 20.00 ores,
ena sala polivalenta de Vielha.
Triangular C.A.E.I (Toyota)-
E.Fòtbol - Wall Street Esplugues

brama

Sonque entà hèr era contra

Pais Gascons, Butletin des Secions de Bearn e Gasconha der IEO, de noveme-deseine'98 reproduïs ua conferéncia deth professor de psicolingüistica ena Universitat de Reims, Sr Joan Petit, hèta en Ràdio País eth 19 de junh de 1998 dera quau n'extrègui es següentes reflexions: "Eth ministèri francés sap des de hè fòrça temps qu'es mainatges bilingües francés-occitan, francés-basc, francés-catalan, obtien en matematiques resultats significativament superiors, en francés tanben. Ena region de Perpignan, estudis comparatius s'an realisat entre ua mòstra de francesi monolingües e ua mòstra de francesi convertits bilíngües francés-catalan. Se descubric qu'era mòstra francés-catalan emplegaue fòrça mielhor eth francés qu'eth francés monolingüe. Eth ministèri ac sap des de hè fòrça temps (...) Quan un mainatge ven tath mon, recep en eréncia, coma dotacion biologica, toti es limits categoriaus emplegats per totes es lengües deth mon. Eth problema ei que se nèish e creish en un miei monolingüe, es limits categoriaus que non son emplegats ena lengua deth sòn miei acabaràn per desapareisher. (...) Eth francés, ei eth francés d'Oïl qu'a ua particularitat fonética tallaments singularizada, qu'eth francés non constituís pas un trampolin

adquisitionau entar estudi des autes lengües europèes. (...) Eth monolingüisme non ei donques ua bona causa". Ei de mès en mès que se produsissen arguments contra es plantejamens antiidentitaris des francesi (Govèrn francés); tanben es grops organisats contra es lengües minorisades s'incrementen, e an ath sòn favor era organizacion estatau. Talaments coma es grops contra er emplec deth catalan en Aragon. Eth passat dijous dia 25 es Corts d'Aragon aproven era Lhèi que da oficialitat ath catalan e ar aragonés, es arguments proespanholistes son: se se protegís eth catalan e er aragonés e viuem en aguestes lengües aqueri que sonque sàpien eth castellan auràn d'emigrar (solucion proposada pes imperialistes castelhans: aqueri que viuen en un territori a on de ben petits parlèren eth catalan e er aragonés desbrembarà aqueth bagatge personau e familiar en benefici dera convivència); cau explicar que non se parle d'implantacions irracionaus; se propòsen solucion coerànt en temps qu'acaben damb es imposicions dera fòrça entà recuperar era pròpia cultura en pròpi territori, damb volentat d'integracion; son es catalans e es aragonesi (es que parlen catalan e aragonés) es qu'an perdut eth sòn territori, son emigrants ena pròpia terra.

Es francesi (es imperialistes) diden: se promocionam es lengües minorisades possam era particion dera pàtria en petites realitats; França desapareisherà (solucion des jacobins: es occitans, es bretons, es corsi,... an de desbrembar era sua realitat culturau, era sua pertenència a ua istòria millenària, era sua personalitat disperièra e entre toti contemplar era "grandeur" dera França). Pòt existir un territori francés fòrça mès respectuós damb es auti; er estat que se vante dera defensa des drets umans non respècte era mès elementau manifestacion collectiva.

En Aragon diden: volem defensar es nòstres lengües mairaus e non pas es imposades per Catalunya; nosati auem es nòstres pròpies modalitats lingüistiques. E... un dia se crearà ua acadèmia dera modalitat lingüistica dera franja aragonesa e laguens de quauqui ans la elevaràn ara categoria de lengua. Es observadors internacionaus se n'arrirà (ja ac hèn ara) de toti es que atau actuen, era dificultat pera mantenença de totes es estructures de besonh anarà en augment e s'anaràn mercant diferéncias respècte de Catalunya; e... ce qu'aurà mès sentit, laguens de pòc, serà desbrembarà-se qu'Aragon un dia parlaue catalan.

Es francesi diden que cau protegir es varietats lingüistiques deth

territori francés perque son un enriquiment dera França e dera lengua francesa e seguissen eth següent esquèma: facilitar es mieis entà estudiar fòrça es lengües minorisades, en universitats e en centres d'estudi, mès hèc totemp en francés e evitar per toti es mieis era uniformisacion e er increment der usatge, eliminant subvencions entà accions damb un excès de militantisme, dant-les ad aqueth professorat que posse era conflictivitat, dialectalizant es lengües ath maxim possible...

Ath torn der emplec dera lengua se i barregen interèssi diuèrsi e en aguesti moments se desenvolope ua interessanta batalha (as nivèus politics) entre nacionalisme e estatalisme en què eth papèr dera lengua ei imprescindible; ei clar qu'es analisis non se pòden hèr desvinculats de tota era realitat econòmica, culturau e istorica,...mès maugrat tot eth sentiment ei clar: semble qu'es accions, massa soent, s'emprenen sonque entà hèr era contra.

E se tornatz a liéger aguest article, cambiatz francés per espanyòl, catalan per occitan, catalan dera franja per valencian, aragonés per occitan,... e er article ei perfectament valid. Per tot qu'ei çò de madeish.

Jusèp Loís Sans Socassau
Institut d'Estudis Occitans - Aran
jsans1@pie.xtec.es

Campanha informatiuà tà revirar es nòms e cognòms ena grafia aranesa

Redaccion
VIELHA

Era Oficina de Foment e Ensenhament der Aranés (O.F.E.A) a encetat ua campanha informatiuà entà que quinsevolha persona que desire modificar es sòns nòms e cognòms, en tot revirà-les en grafia aranesa, atau ac pogue hèr tostems en tot tier en compde era sua normatiua ortografiaca.

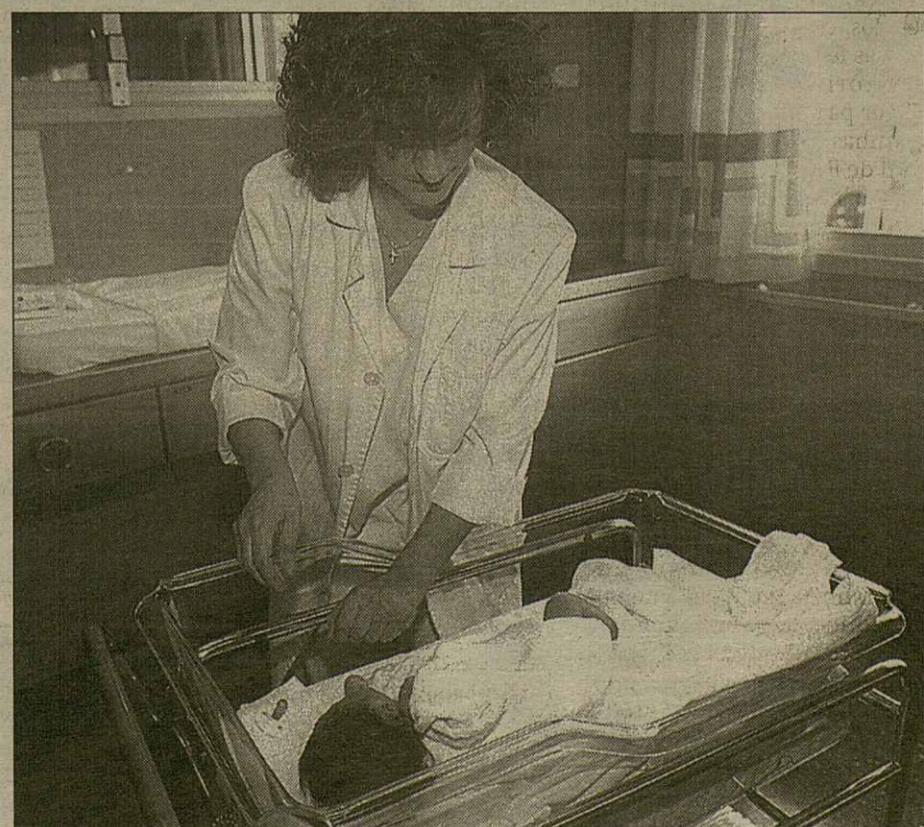
Ei atau qu'es ciutadans aranesi que desiren traduir o corregir eth sòn nòm ja ac pòden hèr en quinsevolha registre dera Val d'Aran en tot presentar eth document nacionau d'identitat, un certificat d'empadronament e eth libre de familia o ben partida de naishement, que cau sollicitar ath registre Civiu deth lòc a on se neishen.

En cas des cognòms er unic registre que les pòt modificar ei eth de Vielha,

en tot qu'era documentacion que cau presentar ei un certificat d'un organisme qu'acredite era corrècta grafia des cognòms, eth D.N.I, un certificat d'empadronament, partida de naishement deth sollicitant, fotocòpia deth libre de familia e es adreces des personnes que poguen auer interès legitim en expedient (pairs, germàs, hilhs, òme o hemna) entà pr'amor de comunicà-les era intencion de modificacion de cognòms.

Totun, enquia ara, quinsevolha persona que volie auer eth sòn mòn o cognòms en aranés ja lo podie sollicitar maugrat eth temps e era dificultat que comportaue eth procès dera sua revirada entà hèc legau.

Damb aguesta campanha informatiuà recent encetada, era O.F.E.A se met a disposicion der usatge entà acreditar era corrècta grafia entà agili-

Es acabadi de neisher se poiràn inscriuer en registre damb grafia aranesa

sar es tramits.

Entàs que volguen auer eth sòn nòm e cognòms en aranés ja poden demanar quinsevolh tipe d'esclariment en Registre Civiu de Vielha pen-

dent es ores d'atencion ath public, de deluns a dissabte, des nau deth maitin as dues de meddia. Tanben se les facilitarà quinsevolh tipe d'informacion en madeish Consell Generau.

Carona enjós

Trins: transoccitana e ligasons tranpirenencas

David Grosclaude
LESCAR

La SNCF, Societat Nacionala dels Camins de Fèrrer franceses, èra un crisi e en 1995 son endeutament èra tan important que comprometia la politica del tot TGV menada dempuèi las annadas 80.

La crisi ara es quasi resoluïda e la politica de construcció de línies per la granda velocitat es està fòrça reduïda. Mas l'endeutament e l'incompetència de la SNCF a investir metà en perill també las vías classicas de gran trafic e sobre-tot las línies ditas segondàries. Dempuèi las annadas 70 fòrça línies d'aquelles fogueron clavades en Occitània particularment.

Tot aquò, cumulat amb una creissença fòla del trafic de camions, donèt vam a l'idea que calia far mai de plaça al trin pel transport de longa distància.

La politica novèla en matèria ferroviària anunciada pel govern francés fa qualques setmanas es lo produit de tots aqueles elements. Mas, per ambiciosa que siá, los projèctes ferroviaris fins a 2010 son pas vertadierament favorables al territori occitan.

TGV e Paris

Sus los 120.000 millions de francs, siá 18.000 millions d'euros, que seràn investits en las vías ferradas fins a 2010 sul territori de l'exagòne, la mèg part anarà a la creacion de línies TGV qu'interessan lo nòrd de França.

Om constata que lo malhun ferroviari pertocant lo país occitan es subretot modernitzat quand s'agís de ligasons entre Paris e las vilas grandas d'Occitània. L'excepcion es la linya Avinhon-Perpinhan-Figuères, que costarà 7.000 millions de francs.

Las regions occitanas beneficiaran d'una partida dels 4.500 millions de francs que devon permetre d'entretenir las infraestructuras existentes. I aurà tanben uns investiments per aplicar la tecnologia del trin pendular per las línies Tolosa-Lemòtges-París, Clarmont-París e Clarmont-Lion. Una aplicacion de la meteissa tecnica serà benlèu causida per Bordèu-Marselha.

Mas las regions occitanas son pas fòrça pertocadas pels projèctes novèls. La Gasconha es pas concernida e om se demanda per exemple perquè la linya Baiona-Tolosa es pas prevista dins los projèctes de modernizacion. De la meteissa facon tot l'espaci occitan cen-

tral (un quadrilater Bordèu, Clarmont, Valençà, Montpelhièr) sembla sacrificat.

Pas cap de novèla tanpauc d'una modernizacion de la linya Pau-Saragossa. Auela question mai qu'anciana es blocada. Auela linya internacionala es tancada dempuèi 1970 e fa ara quasi 30 ans que maitas associacions e grops de pression temptan de la far tornar dubrir.

Es una linya que permetrià d'aleugerir lo trafic a Pòrt Bòu e a Hendaia mas los governs franceses successius e la SNCF an pas jamai volgut far las òbras necessàrias.

"Pas rentable" digueron, mentre que mai d'un estudi economic semblava provar la factibilitat pel passatge d'un trafic pro important entre Bordèu e Saragossa. Resultat lo tunèl ferroviari del Sompòrt (Bearn) traucat al debut del sègle (8 km) es pas mai utilizat. L'estacion de Canfranc en Aragon, giganta, es passada de l'estatut d'estacion internacionala al d'un terminus de petit trin de montaña. Las presions dels aragoneses e las manifestacions nombrosas en Bearn an pas encara permés de reviscolar la linya.

Cal tanben senhalar qu'aquò empachèt pas la construcció d'un tunèl pel trafic rotièr al Sompòrt, parallèl al tunèl ferroviari. Pas cap d'informacions precisas tanpauc sus una traucada ferroviària centrala e novèla dels Pireneus que religarià Tolosa a l'Aragon.

Lo president de la region Miègjorn Pireneus se planhèt que la SNCF aguèsse pas previst d'amainatjar la via entre Bordèu e Narbona.

Se los elegits romegevan èra pr'amor de l'exemple catalan. La linya TGV entre Occitània e Catalunya èra mal partida. La pression dels elegits catalans permetèt un cambiament. Aprèp lo rencontre francoespanhòl de La Rochelle anunciaron la conexio de Barcelona al malhun del TGV francés, prova que la pression paguèt.

Aquel exemple estimulèt los responsables politics occitans

per menar una accion cap la modernizacion de Bordèu-Narbona-Niça per Marselha. Uèi om sap que la tecnica del pendular poirià permetre la

modernizacion de Bordèu-Narbona-Niça per Marselha.

Mentre que los 70 km de TGV entre Perpinhan e Figueres costarà 564 milions d'euros l'adaptacion de la Bordèu-Narbona al pendular costarà 228 milions d'euros, per 400 km.

Lo pendular permetrià de far Tolosa-Bordèu en 1h12 en placa de 2h ara. La meteissa tecnica poirià èstre utilizada per Marselha-Niça. Pel tròc intermediari Narbona-Marselha om utilizarià la via del TGV que passarà per Montpelhièr e Avinhon.

Los projèctes ferroviaris son pas favorables al territori occitan

Preconizacions del Consell de la Lenga Occitana (II)

II. ACAMPS DE GRABELS (PREP DE MONTPELHIER), 12 E 13 DE DESEMBRE DE 1998

1. ACCENTUACION GRAFICA DELS VERBS

Lo CLO confirma que l'accentuacion grafica dels verbs cambia pas: cantan, cantarà.

2. ACCENTUACION DELS MANLEUS, NEOLOGISMES E MOTS SABENTS

Lo francés es aberrant. L'occitan s'alinha sus la tradicion de las autres lengas romanicas.

- En règla generala, la vocala finala es atòna: èuro, zèro, numèro, video, àudio, piano, ràdio, foto, móto, quilo, judo, gitano, mètro, memento; lo clima, eczèma, plasma, magma, panorama, Sara, pizza, caméra, opera, cinema, inca, agenda, Kenya, Cuba; karate, Zimbabwe; Mali, rugbi, bengali, somali, whisky.

La terminason latina -um e la terminason grèga -os son atònas: fòrum, quòrum/quòrum, àlbum, referèndum, maximum, minimum; còsmos, caos, Eros, Cnòssos, Danaos.

La terminason latina «-um» s'aplica pas al nom Cafarnaom, qu'es d'origina aramèa.

En niçard e en císalpin, certaines mots s'accentuan sus l'antepenultima: número, video, singaro, càmera, opera; màximum, minimum; Dànaos.

Certes noms en «-a» son femenins: una agenda, una camèlia, una mimòsa, una ortènsia, una sauna, una placenta...

Cas particular: lo planeta = la planeta.

En general, «è, ò» tonicas son dobèrtas e portan un accent grèu: èuro, video, cinema, mètro, Èros, modèm, foto, móto, còsmos.

Pasmens, se pòt trobar de còps una «e» tampada davant una nasal: memento, agenda.

Lo lemosin destria pas «e» de «e»: euro, video, cinema, metro, Èros, modèm.

Los acronims seguissoun los meteissos principis. Pòdon aver d'accents grafics: sida, UNESCO (UNESCO), CREO (CREO), OPEP (OPEP), MED'OC (MED'OC), GIDILOC (GIDILOC), CD-ROM (CD-ROM).

La -o finala se pronòncia /u/ en general. Pasmens quelques parlars pronòncian /ö/ (provençal rodanenc, gascon lomanhòl...).

La terminason latina -um se pronòncia /u/ en general, /um/ en gascon e dins una part de l'alpenc.

Coma dins las autres lengas romanicas, l'occitan a qualques mots excepcionals que s'accentuan sus la vocala finala: Canadà, Panamà, sofà, pashà, Jericò, chantilhí, bigodi, bistori, oïstiti, Sinaï, tabó, iglò, cangoró, zebú.

3. ORTOGRAFIA DEL FONEMA /s/

Se corregís qualques errors etimologicas d'Alibert (e d'autres diccionaris):

- S'escriu «x» dins los mots sabents: flux, influx, experiment, expèrt, exprimir, extremacion, extremista, extrèm (mas s'escriu «s» dins los mots populars: estremar e lo mot gascon l'estrem).
- S'escriu «ç, c» dins: beçon, còça, fiçar, meçorga, mordaças, mèlça, ròça, rocegar, tròç (derivat troçar).
- S'escriu «s, ss» dins: albatros, noirissa, sedàs, tassa, trossa (derivat trossar).
- Se distinguix: dimarts (lo jorn), març (lo mes), Mart (o Mars: lo dieu, lo planeta).

4. PRECISIONS EN NIÇARD, ALPENC E PROVENÇAL

(resultat de l'acamp de Nimes del 26 d'agost de 1998)

- benlèu, bensai an una «n» muda.
- siá es la forma classica en provençal comun. Las variantas son «siegue/siega», etc.
- saunar es la forma normala del provençal comun (occitan larg: «sagnar»).

• a aquò, a eu; a Ais = as Ais, d'Ais son las formas classicas. Las variantas son: «an aquò, an eu; de z-Ais».

• A costat de las formas classicas amb (alpenc, provençal comun) e emb (niçard), s'admet las variantas «ambe, embe» quora s'estima indispensable de notar una «-e» (que s'escriu sens accent).

5. «H» GASCONA E NOMS PROPRES

En gascon, es pas necessari de metre una «h» dins los noms propres occitanizats: Saara, Imalaia, Amborg, L'Aia, Olanda, Ongría.

6. CONVENCIONS ESTABLIDAS

La fixacion de la lenga es pas l'affaire d'individus, mas de convencions. Lo CLO preconiza donc las grafias convencionals:

- En gascon: ômi (òme), aso (ase), l'an, Joan, coratge, peish, shens, mar, tor, chic.
- En niçard, alpenc e provençal: avia e aviá, relacion, coratge, Niça, niçard, Marselha, pòrta, nòstre, accedir, exemple.

Domergue Sumien, "Consell de la Lenga Occitana"

SECRETARIAT: edc Domergue Sumien, 2 cPr Joubin, F-34090 Montpelhier, Occitània telefòn/fax : (+04/+334) 67 61 15 20

Col·labora l'Arxiu Occità de la UAB

<http://www.uab.es/inst-ESTUDIS-MEDIEVALS/ARXIU-OCCITA/>

Institut d'Estudis

Medievals.

Edifici B.

08193 Bellaterra (Barcelona)

Telèfon 93 581 11 44

E-mail

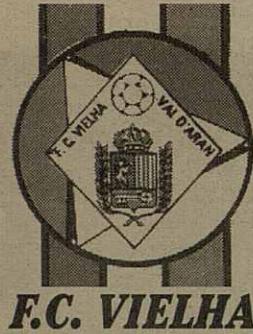
arxiuoccita@blues.uab.es

miralhem-mos

FÓTBOL D'ABANTES

“Agarrè ua ronquèra de tant cridar que me durèc quinze dies!”

PILAR BARÉS E FORGA

Sonque mancaue era istòria deth fòtbol de Vielha, perque, aciu, tanben i a auut plan boni jogadors. Entà parlar dera istòria deth fòtbol de Vielha mo'n cau anar en temps d'abantas dera guèrra - dilhèu mès enlà, mès coma non demore papèrs parlaram de çò que demore ena memòria des nòsti veterans. Totun cau remerciar qu'es partits èren amistosi e non trapam un equip oficiau enquia un temps ben recent.

Ena prumèra foto auetz un des prumèrs equips deth Vielha, devie èster er an 35 justaments abantes dera guèrra - quan anèren a jogar un partit en Estèri d'Aneu. Maugrat que José Penetró ei de Bossòst, alavetz trabaheu de hustèr a çò de Luciano en Vielha, e coma eth club auie de bessonh refòrc les anèc a ajudar.

Andrés des de Cisquet, un des veterans, ja auie jogat ath fòtbol de mainatge. Mos conde qu'es partits èren amistosi e, qu'a compdar der an 42 era companhia (PFM) les regalaue es equipaments. “I

Es deth Vielha en un partit en Estèri en an 1935

CEDIDA PER JOSE PENETRÓ

auie dues samarretes, ua coma er Athletik de Bilbao blanca e vermelha e eth pantalon blanc, e era auta blanca e verda e eth pantalon, tanben, blanc. Es sabates me les pagaua jo dera mia pòcha, les encomanaua a bèth un quan gessie. Es sabates d'abantas non auien punches coma es d'ara, auien coma ues tires ena sòla. Eth senhor Soria, emplegat de Productora, se n'encuedaua de tot. Damb es dera empresa aprenérem a jogar, e Dempùs vengueren es

soldats, que n'i auie qu'eren uns fenomèns!. Rebrembe qu'un viatge, ath començament deth tunèu quan encara i ploiguie ath laguens, qu'anèren entà jogar tà Pònt de Suert ath darrèr d'un camion e s'agueren de caperar damb un toldo entà non banhà-se. Cau híger qu'es de Pònt èren boni mès aguest viatge guanhèc eth Vielha. A viatges es gojates les anauen a animar.

Jaime des de Pèça mos conde: “quan èrem mainatges

eth camp de fòtbol ère en Mijaran, a on ère eth prat des de Barra, Dempùs lo passèrent a on ara ei era casa deth capitan des militars. Ath cant dera cauçada i auie ua portèria e er auta a on eth riu. Quan es maquis, er an 44, eth Vielha ère un bon equip, s'aguessen jogat mès aguesen estat lèu un equip de segona division!. I auien boni jogadors: Figueroa, Tremosa, Saurina, Federico eth mestre coma portèr, Escuder coma defensa e Angelito des mès joeni.” Jaime joguèc ath fòtbol enquias vint ans, Dempùs calie deishar pas as naues generacions e en tot senhalar a Jaime des de Turrull, dètz ans mès joen qu'eth, ditz: “jo eth dia que mès disfrutè deth fòtbol siguec un dia, entara Mare de Diu, qu'aguesti mainatges joguèren contra Productora, es boni, e guanhèren es joeni. Agarrè ua ronquèra de tant cridar que me durèc quinze dies! Mès guanhèren. Jo cridaua entà animà-les”.

Sembla qu'aguesta naua promoción, ara ja era des ans 50, ère plan bona. Auien anat a jogar en França - Cierp, Sant Beat, Hòs, eca., e es francesi viegen entad aciu. Eth prumèr que vinguec siguec eth de Hòs, no'n deuien saber guaire perque quedèren 12 a 3 a favor deth Vielha. Aço non ei ua colhonada, condon qu'es de Hòs alavetz

començauen e es de Vielha ja i trabaheuen fòrça. Tanben auien jogat damb es poblaçons vesies coma era Pobla de Segur, Sòrt, Estèri, Vielha per cità-ne bèra ua, e damb es dera madeisha Val.

Pensi que me cau anar veir ua des glòries deth Vielha e atau ac hèsquì. Angelito des deth Barbèr, qu'alavetz ère eth mès joen de toti, e segontes es sòns companhs ère un des mès boni: “i jogaua quan auia 18 ans. En tornar dera mili ja non joguè guaire mès. Èrem fòrça gent pr'amor que n'i auie de foratèrs -es de Productora e es soldats- que mo'n ensenhauen. Aciu quan es maquis se vedien boni partits cada dimenge, de segona division, perque i èren es soldats d'infanteria, es d'artilleria, eth batalhon de Bossòst e eth d'Es Bòrdes, entre eri hègen ua “liguilha” en Vielha. Auïem eth camp a on son es quartèls militars, ère un camp de terra, petit. Mos cambiàuem en ua sala naut, a çò des de Pèça, e anàuem entath camp. Quan gessiem d'aciu mos portauen en camion de Manuel de Mariana qu'auie es baranes de husta. E quan anàuem entà Hòs, entà França, pujàuem cargats de pan e cafè, perque nosati eth pan lo minjauem igual que torrons.”

(Contunharà...)

Eth Vielha en camp a on ei era casèrna militar, apruprètz en an 44.

CEDIDA PER JAIME DES DE PÈÇA